

Na osnovu člana 11.b) odjeljka A poglavlja V Ustava Unsko – sanskog kantona – Prečišćeni tekst («Službeni glasnik Unsko – sanskog kantona», broj: 1/04 i 11/04), na prijedlog Vlade Unsko – sanskog kantona, Skupština Unsko – sanskog kantona, na 4. sjednici održanoj dana 16.03.2011.godine, donosi

ZAKON O KOMUNALNIM DJELATNOSTIMA

POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

Zakonom o komunalnim djelatnostima (u daljem tekstu: Zakon) određuju se komunalne djelatnosti, načela, način obavljanja i finansiranja, te druga pitanja od značaja za uspješno obavljanje komunalnih djelatnosti na području Unsko – sanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

POGLAVLJE II. KOMUNALNE DJELATNOSTI

Član 2. (Definicija komunalnih djelatnosti)

Pod komunalnim djelatnostima, u smislu ovog Zakona, podrazumijeva se pružanje komunalnih usluga od interesa za fizička i pravna lica, te finansiranje komunalnih djelatnosti, izgradnja, korištenje, upravljanje i održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture kao cjelovitog sistema na području Kantona i općina na području Kantona (u daljem tekstu: općina), kada je to propisano ovim Zakonom.

Član 3. (Osnovna podjela komunalnih djelatnosti)

- (1) Komunalne djelatnosti dijele se na:
 - a) Komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje;
 - b) Komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje.

(2) Pod pojmom komunalnih djelatnosti individualne komunalne potrošnje podrazumijevaju se komunalne djelatnosti čiji se proizvodi i usluge mogu izmjeriti ili na drugi način definirati, utvrditi i naplatiti od svakog korisnika usluga.

(3) Pod pojmom komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje podrazumijevaju se komunalne djelatnosti čije proizvode i usluge nije moguće izmjeriti ili na drugi način definirati, utvrditi i naplatiti od svakog korisnika usluga.

Član 4.

(Komunalne djelatnosti)

(1) Komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje u smislu ovog Zakona su:

- a) snabdijevanje pitkom vodom;
- b) odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda;
- c) snabdijevanje toplotnom energijom;
- d) snabdijevanje gasom;
- e) skupljanje i tretiranje komunalnog otpada;
- f) odlaganje komunalnog otpada;
- g) obavljanje pogrebnih poslova;
- h) dimnjačarska djelatnost;
- i) prijevoz putnika u javnom prometu;
- j) djelatnost javnih parking prostora i javnih garaža;
- k) djelatnost tržnica na veliko i tržnica na malo (pijaca).

(2) Komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje u smislu ovog Zakona su:

- a) održavanje čistoće na javnim površinama;
- b) odvođenje atmosferskih i drugih voda sa javnih površina;
- c) održavanje javnih površina;
- d) održavanje javnih saobraćajnih površina u naselju;
- e) upravljanje objektima i uređajima javne rasvjete;
- f) obavljanje higijeničarske službe;
- g) obavljanje usluga dekoracije;
- h) održavanje objekata i uređaja javne urbane opreme;
- i) održavanje spomen obilježja, stratišta, mezaristana i grobalja – mezarja kulturno – istorijskog značaja.

(3) Općinsko vijeće može odlukom utvrditi kao djelatnosti od posebnog društvenog interesa i druge komunalne djelatnosti, pored onih utvrđenih u stavu (1) i (2) ovog člana, ako su te djelatnosti nezamjenjiv uslov života i rada građana, preduzeća ili rada javnih ustanova.

Član 5.

(Značenje pojmove pojedinih komunalnih djelatnosti)

Pojmovi upotrebljeni u ovom Zakonu imaju slijedeća značenja:

- a) Pod snabdijevanjem pitkom vodom podrazumijevaju se poslovi zahvatanja, kondicioniranja i isporuke vode korisnicima za piće i druge potrebe, vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta potrošača, uključujući i mjerni instrument;
- b) Pod odvođenjem i prečišćavanjem otpadnih voda podrazumijevaju se poslovi sakupljanja iskorištenih voda od priključka korisnika na zajedničku kanalizacionu mrežu, odvođenje kanalizacionom mrežom, prečišćavanje i ispuštanje iz mreže, kao i čišćenje septičkih jama;
- c) Pod snabdijevanjem toploputnom energijom podrazumijevaju se poslovi proizvodnje i isporuke pare i tople vode iz daljinskog centralizovanog izvora ili pojedinačnih izvora za grijanje i druge svrhe, toplovodnom mrežom do mjernog instrumenta potrošača;
- d) Pod snabdijevanjem gasom podrazumijevaju se poslovi snabdijevanja korisnika gasnom mrežom gasovoda u naselju do mjernog instrumenta korisnika, uključujući i mjerni instrument;
- e) Pod skupljanjem i tretiranjem komunalnog otpada iz stambenih i poslovnih zgrada i poslovnih prostora na deponiju podrazumijeva se prikupljanje, na za to određenim mjestima komunalnog otpada i njegovo odvoženje na utvrđena odlagališta;
- f) Pod odlaganjem komunalnog otpada podrazumijeva se konačno odlaganje komunalnog otpada na deponiju, te saniranje i zatvaranje deponije, u skladu s posebnim propisima;
- g) Pod obavljanjem pogrebnih poslova podrazumijeva se pružanje pogrebnih usluga, obavljanje svih poslova vezanih za sahranjivanje umrlih osoba (pripremanje grobnih mjesta, opremanje umrlih, njihov prijenos, sahranjivanje i dr.), te održavanje grobalja – mezarja koje podrazumijeva upravljanje, održavanje i uređenje prostora i objekata za obavljanje ispraćaja i sahrane - dženaze umrlih lica;
- h) Pod dimnjačarskom djelatnosti podrazumijeva se čišćenje i kontrola ispravnosti funkcionisanja dimovodnih objekata i uređaja za loženje i čišćenje dimovoda;
- i) Pod prijevozom putnika u javnom prometu podrazumijeva se prijevoz putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju na području općine koji je od javnog interesa;
- j) Pod djelatnosti javnih parking prostora i javnih garaža podrazumijevaju se poslovi održavanje prostora i objekata u kojima se pružaju usluge parkiranja i garažiranja motornih vozila;
- k) Pod djelatnostima tržnica na veliko i tržnica na malo (pijaca) podrazumijevaju se određeni zatvoreni i otvoreni prostori na kojima se pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima, te uređivanje i održavanje ovih prostora;
- l) Pod održavanjem čistoće na javnim površinama podrazumijeva se čišćenje i pranje asfaltiranih, betonskih, popločanih i zelenih javnih površina, sakupljanje, transport,

tretman i odlaganje komunalnih otpadaka sa tih površina, nastalog u okviru djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje te uklanjanje snijega i leda;

- m) Pod odvođenjem atmosferskih voda i drugih voda sa javnih površina podrazumijeva se odvođenje atmosferskih voda sa javno prometnih površina uređenom kanalskom mrežom;
- n) Pod održavanjem javnih površina podrazumijevaju se poslovi uređenja i redovnog održavanja zelenih i rekreativnih površina (javne zelene površine, zelene površine stambenih, odnosno urbanih gradskih cjelina, pješačke staze, površine za rekreaciju na otvorenom prostoru, dječjih igrališta, zaštitna područja i zaštitni zeleni pojasevi infrastrukturnih sistema, ako nije uređeno posebnim propisom, površine uz uređene i neuređene obale rijeka, jezera i drugih vodotoka, ako nije uređeno posebnim propisom), i drugih površina koje posebnim propisom budu utvrđene kao javne površine;
- o) Pod održavanjem javnih saobraćajnih površina u naselju podrazumijevaju se poslovi održavanja i modernizacije javnih saobraćajnih površina (ulice, kolovozi, pločnici, putevi, prilazi, prolazi, trgovi, trotoari mostovi, stepeništa van zgrade, autobuska stajališta i dr.) kao i dijelova javnih cesta koje prolaze kroz naselje, kada se ti dijelovi ne održavaju kao javne ceste prema posebnim propisima, horizontalne i vertikalne signalizacije i održavanje nekategorisanih cesta;
- p) Pod upravljanjem objektima i uređajima javne rasvjete podrazumijeva se održavanje objekata i uređaja javne rasvjete kojom se osvjetljavaju prometne i druge javne površine, uključujući i troškove električne energije javne rasvjete;
- q) Pod obavljanjem higijeničarske službe podrazumijevaju se poslovi stalnog i sigurnog uklanjanja životinja, pasa latalica, lešina životinja, određenih nejestivih nusproizvoda klanja, konfiskata i valioničkog otpada sa javnih površina.
- r) Pod obavljenjem usluga dekoracije se podrazumijeva ukrašavanje javnih površina i prostora povodom državnih i vjerskih praznika, održavanje kulturnih, zabavnih, sportskih, sajamskih i drugih manifestacija prigodnim ukrasnim rekvizitima;
- s) Pod održavanjem objekata i uređaja javne urbane opreme podrazumijevaju se poslovi održavanja i uređivanja javnih česmi i fontana, javnih kupatila i javnih nužnika, te održavanje javnih satova i obezbjeđivanje funkcionisanja javnih satova na javnim površinama i objektima, kao i postavljanje i održavanje korpi za otpatke i klupa na javnim površinama;
- t) Pod održavanjem spomen obilježja, stratišta, mezaristana i grobalja – mezarja kulturno – istorijskog značaja podrazumijevaju se poslovi održavanja navedenih objekata.

POGLAVLJE III. OBAVLJANJE KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Član 6. (Javni interes)

- (1) Komunalne djelatnosti su od javnog interesa i obavljaju se kao javne službe.
- (2) Pod pojmom javnog interesa u komunalnim djelatnostima podrazumijeva se zadovoljavanje onih potreba društva koje su nezamjenjiv uslov života i rada građana, državnih organa, privrednih i drugih subjekata na području Kantona.
- (3) Pod pojmom javne službe u komunalnim djelatnostima podrazumijevaju se komunalne djelatnosti iz člana 4. ovog Zakona, koje kao opće korisne djelatnosti, predstavljaju sistemsku cjelinu organizovanja i vršenja putem državnih službi, jedinica lokalne samouprave, te subjekata kojima su povjerene na obavljanje, a isti su dužni da pružaju usluge u skladu sa ovim Zakonom i podzakonskim propisima donesenim na osnovu ovog Zakona, te u skladu sa posebnim propisima koji reguliraju pojedine komunalne djelatnosti.

Član 7. (Načela obavljanja komunalnih djelatnosti)

Obavljanje komunalnih djelatnosti zasniva se na slijedećim načelima:

- a) trajnost i kontinuiranost u obavljanju komunalnih djelatnosti;
- b) kvalitet u obavljanju komunalnih djelatnosti koji podrazumijeva naročito: tehničku, zdravstvenu i higijensku ispravnost u skladu sa propisanim standardima i normativima i tačnost u pogledu rokova izvršenja komunalne usluge;
- c) održavanje komunalnih objekata i uređaja u stanju stalne funkcionalne sposobnosti;
- d) politika cijena komunalnih proizvoda i usluga kojom se obezbeđuje samoodrživost, odnosno održivi razvoj komunalnih djelatnosti;
- e) obaveznost korištenja komunalnih usluga od strane fizičkih i pravnih lica;
- f) princip korisnik komunalne usluge plaća dobijenu komunalnu uslugu;
- g) obezbjeđenje mjera za očuvanje i zaštitu okoline;
- h) javnost i transparentnost rada.

Član 8. (Način ostvarivanja javnog interesa)

- (1) U cilju ostvarivanja javnog interesa u javnim službama komunalnih djelatnosti na području Kantona, Kanton donosi strategiju razvoja komunalnih djelatnosti na području Kantona.
- (2) U cilju ostvarivanja javnog interesa u javnim službama komunalnih djelatnosti na području općine, općina donosi:

- (a) strategiju razvoja komunalnih djelatnosti na području općine;
 - (b)srednjoročne i godišnje programe i planove obavljanja i razvoja komunalnih djelatnosti na području općine.
- (3) U cilju stvaranja uslova za optimalni razvoj i obavljanje komunalnih djelatnosti kanton i općina:
- a) obezbjeđuju trajne izvore financiranja obavljanja i razvoja komunalnih djelatnosti;
 - b) kontinuirano prate obavljanje komunalnih djelatnosti i po potrebi preuzimaju odgovarajuće mјere i aktivnosti u cilju otklanjanja problema i unapređenja obavljanja komunalnih djelatnosti.

Član 9. (Obezbjedenje obavljanja komunalnih djelatnosti)

Načinom organizovanja i povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti i politikom cijena komunalnih proizvoda i usluga, općina obezbjeđuju obavljanje komunalnih djelatnosti po načelima održivog razvoja.

Član 10. (Obavljanje komunalnih djelatnosti od strane Kantona i više općina)

- (1) Kanton može utvrditi da se obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti iz ovog Zakona obezbjeđuje na nivou Kantona ako su takve prirode da se njihovo obavljanje na nivou Kantona može ekonomičnije i efikasnije obavljati.
- (2) Dvije ili više općina mogu zajednički obezbijediti obavljanje komunalnih djelatnosti na jedan od načina propisanih u članu 11. ovog Zakona.
- (3) Kada dvije ili više općina zajednički organizuju obavljanje komunalnih djelatnosti svoje odnose u zajedničkom obezbjeđenju obavljanja poslova regulišu ugovorom.

Član 11. (Subjekti koji mogu obavljati komunalne djelatnosti)

- (1) Komunalne djelatnosti mogu obavljati u skladu s odredbama ovog Zakona:
 - a) javno preduzeće komunalnih djelatnosti;
 - b) privredno društvo;
 - c) obrtnik.
- (2) Općina svojim aktom utvrđuje koje će se komunalne djelatnosti obavljati na jedan od načina iz prethodnog stava ovog člana.

Član 12.

(Komunalne djelatnosti koje obavlja javno preduzeće komunalnih djelatnosti)

- (1) Komunalne djelatnosti za čije je obavljanje uslov obezbjedenje jedinstvenog tehničko - tehnološkog sistema (snabdijevanje vodom, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda) mogu se povjeriti samo jednom javnom preduzeću komunalnih djelatnosti.
- (2) Komunalne djelatnosti za čije obavljanje nije potrebno obezbjediti uslov iz stava (1.) ovog člana mogu obavljati jedan ili više subjekata, odnosno davaoca komunalnih usluga.

Član 13.

(Uslovi za povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti)

- (1) Općina povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti subjektima iz člana 11. ovog Zakona ukoliko ispunjavaju slijedeće uslove:
 - a) da su registrovani za obavljanje određene komunalne djelatnosti;
 - b) da posjeduju odgovarajuću opremu i sredstva rada za obavljanje komunalnih djelatnosti;
 - c) da raspolažu sa odgovarajućom stručnim kadrovima koji mogu obezbijediti stalno i kontinuirano obavljanje povjerene komunalne djelatnosti.
- (2) Ministar ministarstva nadležnog za komunalne poslove Kantona dužan je u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Pravilnik o uslovima minimalne stručne i tehničke sposobnosti subjekata iz člana 11. ovog Zakona.

Član 14.

(Osnivanje javnog preduzeća komunalnih djelatnosti)

- (1) Javno preduzeće komunalnih djelatnosti osniva se odlukom općinskog vijeća.
- (2) Odlukom iz stava (1) ovog člana bliže se određuje djelatnost koju obavlja javno preduzeće, uslovi pod kojima se vrši proizvodnja i promet proizvoda, odnosno obavljanje usluga, prava i obaveze osnivača u upravljanju javnim preduzećem, način formiranja cijena proizvoda i usluga, kao i uslovi pod kojima javno preduzeće može povjeriti obavljanje pojedinih poslova komunalnih djelatnosti koje obavlja drugom preduzeću.

Član 15.

(Osnivanje fondova za komunalne djelatnosti)

- (1) U cilju ostvarivanja javnog interesa, prikupljanja sredstava i finansijskog posredovanja u komunalnoj oblasti, kao i obezbjeđivanja organizovanog i planskog razvoja komunalnih djelatnosti u okviru samoupravnog djelokruga općina može osnovati fond, koji ima status javne ustanove.

- (2) Fond ima statut i djeluje u skladu sa propisima koji reguliraju rad ustanova, ako ovim Zakonom nije drugačije uređeno.
- (3) Odlukom općinskog vijeća o osnivanju fonda za komunalne djelatnosti uređuje se unutrašnja organizacija, djelatnost, upravljanje i rukovođenje fondom, imovina i poslovanje fonda, izvori, namjena i način korištenja sredstava fonda, te druga pitanja u vezi pribavljanja i upravljanja sredstvima fonda.

Član 16.
(Povjeravanje komunalnih objekata i uređaja)

Općina može subjektima iz člana 11. ovog Zakona, pored povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti dati na upravljanje i održavanje, komunalne objekte i uređaje individualne i zajedničke potrošnje.

Član 17.
(Način povjeravanja komunalnih objekata i uređaja)

Povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti i davanje na upravljanje i održavanje komunalne objekte i uređaje javnom komunalnom preduzeću reguliše se odlukom o osnivanju, a drugim subjektima (davaocima komunalnih usluga) ugovorom kojim se regulišu međusobna prava i obaveze u obavljanju tih djelatnosti.

Član 18.
(Povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti putem ugovora)

- (1) Općina može obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti koje se finansiraju iz njenog budžeta povjeriti pravnom ili fizičkom licu na osnovu pisanog ugovora.
- (2) Općinski načelnik određuje komunalne djelatnosti iz stava (1) ovog člana, te utvrđuje uslove i mjerila za provođenje prikupljanja ponuda za povjeravanje određenih komunalnih poslova na osnovu ugovora.
- (3) Postupak za dodjelu obavljanja komunalnih djelatnosti licima iz člana 11. ovog Zakona vrši se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.
- (4) Nakon prikupljanja ponuda, općinski načelnik donosi odluku o izboru lica kome će se povjeriti obavljanje komunalnih djelatnosti na osnovu ugovora.
- (5) Na osnovu odluke iz prethodnog stava, općinski načelnik sklapa ugovor o povjeravanju određenih komunalnih djelatnosti.

Član 19.
(Koncesije za obavljanje komunalnih djelatnosti)

Davanje koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti vrši se u skladu sa Zakonom o koncesijama Unsko – sanskog kantona.

Član 20.
(Sadržaj Ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti)

Sa davaocem komunalnih usluga kojem je povjerila obavljanje određenih komunalnih djelatnosti općina zaključuje ugovor o povjeravanju i obavljanju komunalnih djelatnosti koji obavezno sadrži:

- a) djelatnost za čije obavljanje se zaključuje ugovor;
- b) vrijeme za koje se ugovor zaključuje;
- c) uslovi pod kojima se obavljaju komunalne djelatnosti;
- d) odnosi između općine i davaoca komunalnih usluga u obavljanju komunalne djelatnosti;
- e) način formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga;
- f) garancije davaoca usluga za ispunjenje ugovora;
- g) uvjeti otkaza ugovora;
- h) obaveze davaoca usluga prema korisnicima usluga i
- i) drugi uslovi.

Član 21.
(Uslovi za obavljanje komunalnih djelatnosti)

Davalac komunalnih usluga iz člana 11. ovog Zakona, kojem je općina povjerila obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti, mora se pri obavljanju povjerenih komunalnih djelatnosti pridržavati slijedećih uslova:

- a) da obezbijedi vršenje komunalnih djelatnosti u skladu sa odredbama ovog Zakona i drugih propisa;
- b) da cijenu komunalne usluge obrazuje prema važećim propisima;
- c) da utvrdi normative rada i utroška materijalnih sredstava i omogući kontrolu istih od strane nadležnih organa;
- d) da uspostavi tarifni sistem koji će biti osnova za naplatu usluga, a koji odobrava nadležni općinski organ;
- e) da kontinuirano radi na podizanju nivoa i kvaliteta pružanja komunalnih usluga i unapređenju komunalne djelatnosti.

Član 22.

(Obaveze općine u regulisanju obavljanja komunalnih djelatnosti)

Općina je dužna posebnim propisima regulisati uslove i način organiziranja poslova u vršenju pojedinih komunalnih djelatnosti, a naročito:

- a) tehničko, sanitarno – higijenske i zdravstvene i druge posebne uslove za obavljanje djelatnosti kojima se obezbjeđuje određeni obim, vrsta i kvalitet komunalnih usluga, ako njihov kvalitet nije propisan na drugi način;
- b) način obezbjeđivanja kontinuiteta u vršenju komunalnih djelatnosti;
- c) prava i obaveze davaoca i korisnika komunalnih usluga;
- d) način naplate cijene za komunalne usluge, kao i prava korisnika u slučaju neizvršavanja, odnosno nekvalitetnog vršenja komunalnih usluga;
- e) način postupanja i ovlaštenja općinskih organa u slučaju prekida u pružanju komunalnih usluga, kao i mјere koje je dužan preuzeti davalac usluge u takvим situacijama.

Član 23.

(Odnos kvaliteta i cijene komunalne usluge)

- (1) Davalac komunalnih usluga dužan je pružati usluge koje odgovaraju kvalitetom i standardom visini cijene koju korisnici usluga plaćaju za njihovo vršenje.
- (2) Općinsko vijeće utvrđuje mjerila i način formiranja cijena komunalnih usluga, koje moraju biti usaglašene sa kvalitetom i nivoom komunalne usluge koju pruža davaoc komunalne usluge.

Član 24.

(Obaveza korištenja komunalne usluge)

Fizička i pravna lica su obavezna koristiti komunalne usluge komunalnih djelatnosti individualne komunalne potrošnje, ako su te usluge nezamjenjiv uslov života i rada građana, preduzeća i drugih subjekata i nezamjenjiv uslov za očuvanje i zaštitu čovjekove okoline.

Član 25.

(Ugovor o pružanju komunalnih usluga)

- (1) Prava i obaveze između davaoca i korisnika komunalnih usluga koji su utvrđeni propisom iz člana 22. ovog Zakona regulišu se ugovorom.
- (2) Davalac komunalne usluge dužan je ponuditi zaključenje ugovora iz stava (1) ovog člana fizičkim i pravnim licima koji su vlasnici, odnosno korisnici stambenih i poslovnih zgrada i poslovnih prostora.

Član 26.
(Plaćanje komunalnih usluga)

- (1) Korisnik komunalne usluge dužan je platiti utvrđenu cijenu za pruženu komunalnu uslugu u ugovorenom, odnosno propisanom roku, bez obzira da li je zaključio ugovor iz člana 25. ovog Zakona, kao i izvršiti prijavu i odjavu svih promjena (promjena adrese, broj članova domaćinstva, površina objekta i slično), u roku od 8 dana od nastale promjene.
- (2) Dok se ne izvrši promjena iz stava (1) ovog člana, korisnik koji se trenutno vodi u evidenciji davaoca komunalne usluge, dužan je da plati utvrđenu cijenu za pruženu komunalnu uslugu.
- (3) O sporovima između korisnika komunalne usluge i davaoca komunalne usluge odlučuje nadležni sud.

Član 27.
(Obustavljanje komunalne usluge)

- (1) Komunalna usluga ne može se obustaviti korisniku, osim ako:
- a) izvrši priključenje na komunalnu mrežu bez prethodno pribavljenog odobrenja nadležnog organa ili davaoca komunalne usluge;
 - b) nemamjenski koristi komunalnu uslugu u vrijeme otežanog snabdijevanja, odnosno snabdijevanja uz ograničenje potrošnje (redukciju) o čemu je korisnik blagovremeno obaviješten na odgovarajući način;
 - c) otpočne sa korištenjem komunalne usluge bez prethodne prijave i davanja potrebnih podataka za evidentiranje obaveznika plaćanja kod davaoca usluga;
 - d) koristi uslugu protivno propisima ili ugovoru;
 - e) neosnovano ometa druge korisnike usluga;
 - f) ne plati iskorištenu komunalnu uslugu tri mjeseca uzastopno ili odbija da primi račun ili vrati račun za izvršenu komunalnu uslugu bez opravdanog razloga;
 - g) bez odobrenja davaoca komunalne usluge izvrši prepravku ili dogradnju na instalacijama komunalne infrastrukture;
 - h) onemogući ulazak radi pregleda zajedničkih i unutrašnjih instalacija ovlaštenom predstavniku davaoca komunalnih usluga, odnosno nadležnom inspektoru, u zgradama gdje je zajedničko mjerilo ili gdje mjerilo ne postoji;
 - i) potrošač koji je bio isključen sa komunalne mreže sam se ponovo priključi na komunalnu mrežu;
 - j) onemogući pregled mjernog instrumenta.
- (2) Davalac komunalne usluge može uskratiti pružanje komunalne usluge u slučajevima iz stava (1) ovog člana, pod uslovom da to tehničke mogućnosti dozvoljavaju i da se nepružanjem usluga ne ugrožavaju drugi korisnici komunalnih usluga.

(3) Po prestanku razloga za uskraćivanje komunalne usluge, davaoci komunalne usluge su dužni da, na zahtjev korisnika komunalne usluge, najkasnije u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva i plaćenih stvarnih troškova za ponovno uključenje, nastavi pružanje komunalne usluge korisniku.

(4) Korisnik ne može otkazati korištenje komunalne usluge ako to tehničke mogućnosti ne dozvoljavaju, odnosno ako bi se time ugrozio kvalitet korištenja i standard drugih korisnika, te ako bi se time negativno uticalo na okoliš.

Član 28.

(Obaveza davaoca komunalnih usluga o informisanju korisnika komunalnih usluga)

(1) Davalac komunalne usluge dužan je u sredstvima javnog informisanja ili na drugi pogodan način obavijestiti korisnike komunalnih usluga o planiranim ili očekivanim smetnjama i prekidima koji će nastati ili mogu nastati u pružanju komunalnih usluga, najkasnije tri dana prije očekivanog prekida u pružanju tih usluga.

(2) Davalac komunalne usluge je dužan informisati korisnike o načinu i vrsti obezbjedenja alternativne usluge, te o maksimalnom vremenskom periodu uskraćivanja iste.

Član 29.

(Postupanje u slučaju poremećaja ili prekida komunalnih usluga)

(1) U slučaju nastupanja neplaniranih ili neočekivanih poremećaja ili prekida u pružanju komunalnih usluga, uslijed više sile i drugih razloga, koje davalac komunalnih usluga nije mogao da predvidi, odnosno da spriječi, obavezan je da odmah preduzme mjere za otklanjanje uzroka poremećaja, odnosno prekida ili da na drugi način obezbijedi pružanje komunalnih usluga i da istovremeno o tome obavijesti općinski organ uprave nadležan za komunalne poslove.

(2) Kada nadležni organ iz stava (1) ovog člana primi obavještenje o poremećaju ili prekidu u pružanju komunalnih usluga, dužan je da bez odlaganja:

- a) odredi red prvenstva i način pružanja usluga onim korisnicima kod kojih bi uslijed prekida nastala opasnost po život i rad građana ili rad pravnih i fizičkih lica, ili bi nastala značajna, odnosno nenadoknadiva šteta;
- b) naredi mjere za hitnu zaštitu komunalnih objekata i druge imovine koja je ugrožena;
- c) preduzme mjere za otklanjanje nastalih posljedica i druge potrebne mjere za obavljanje komunalnih djelatnosti;
- d) utvrди razloge i eventualnu odgovornost za poremećaj, odnosno prekid vršenja djelatnosti i učinjenu štetu, sa preuzimanjem odgovarajućih mera protiv odgovornog lica, uključujući i naknadu štete.

POGLAVLJE IV. FINASIRANJE KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Član 30. (Sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti)

Sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti obezbjeđuju se iz:

- a) cijene za komunalne usluge iz segmenta individualne komunalne potrošnje;
- b) komunalne naknade za komunalne usluge iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje;
- c) budžeta Općine i Kantona;
- d) drugih izvora po posebnim propisima.

Član 31. (Izvori sredstava za obavljanje komunalnih djelatnosti)

- (1) Sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti individualne komunalne potrošnje obezbjeđuje se iz cijene komunalnih usluga.
- (2) Sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje obezbjeđuju se iz:
 - a) komunalne naknade;
 - b) dijela naknade za korištenje dobara od općeg interesa;
 - c) dijela poreza na imovinu i prihoda od imovine;
 - d) dijela poreza na promet nepokretnosti;
 - e) dijela poreza na naslijede i poklon;
 - f) dijela boravišne takse i drugih sredstava;
 - g) budžetskih sredstava.
- (3) Utvrđivanje visine sredstava iz prethodnog stava, koja se obezbjeđuju u budžetu općine, vrši se na osnovu Programa obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje. Program sadrži: obim i kvalitet održavanja i obnavljanja pojedinih komunalnih objekata i uređaja i obavljanja komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje, visinu potrebnih sredstava za realizaciju programa i raspored sredstava za svaku djelatnost posebno i po namjenama, kao i mјere za provođenje programa.
- (4) Općinsko vijeće, za svaku godinu, donosi Program obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje zajedno sa utvrđenim sredstvima i izvorima sredstava za njihovu realizaciju najkasnije do kraja tekuće godine za narednu godinu.
- (5) Program iz prethodnog stava je osnov za utvrđivanje visine komunalne naknade za godinu na koju se Program odnosi.

Član 32.

(Finansiranje komunalnih djelatnosti individualne i zajedničke komunalne potrošnje)

- (1) Iz cijene komunalne usluge iz segmenta individualne komunalne potrošnje obezbjeđuje se sredstva za obavljanje slijedećih komunalnih djelatnosti:
- a) snabdijevanje pitkom vodom;
 - b) odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda;
 - c) snabdijevanje toplotnom energijom;
 - d) snabdijevanje gasom;
 - e) skupljanje i tretiranje komunalnog otpada;
 - f) odlaganje komunalnog otpada;
 - g) obavljanje pogrebnih poslova;
 - h) dimnjačarska djelatnost;
 - i) prijevoz putnika u javnom prometu;
 - j) djelatnost javnih parking prostora i javnih garaža;
 - k) djelatnost tržnica na veliko i tržnica na malo (pijaca).
- (2) Iz sredstava utvrđenih u članu 31. stav (2) ovog Zakona obezbjeđuje se obavljanje slijedećih komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje:
- a) održavanje čistoće na javnim površinama;
 - b) odvođenje atmosferskih i drugih voda sa javnih površina;
 - c) održavanje javnih površina;
 - d) održavanje javnih saobraćajnih površina u naselju;
 - e) upravljanje objektima i uređajima javne rasvjete;
 - f) obavljanje higijeničarske službe;
 - g) obavljanje usluga dekoracije;
 - h) održavanje objekata i uređaja javne urbane opreme;
 - i) održavanje spomen obilježja, stratišta, mezaristana i grobalja – mezarja kulturno – istorijskog značaja.

Član 33.

(Obaveza općine u slučaju nedostatka sredstava za obavljanje komunalnih djelatnosti)

Sredstva za finansiranje obavljanja komunalnih djelatnosti iz člana 32. ovog Zakona obezbjeđuju se iz budžetskih sredstava općine, kada zbog nedostatka drugih sredstava postoji opasnost od prekida redovnog obavljanja komunalnih djelatnosti, a koji može dovesti do dužeg zastoja ili do bitnog odstupanja od programa vršenja komunalnih djelatnosti, a što može dovesti do štetnih posljedica.

Član 34.
(Način formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga)

- (1) Općina svojim aktom utvrđuje jedinicu mjere i propisuje način formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga, a cijenu utvrđuje davalac komunalne usluge.
- (2) Cijena komunalnih proizvoda i usluga koju je utvrdio davalac komunalne usluge ne može se primjenjivati bez prethodne saglasnosti općinskog vijeća.

Član 35.
(Struktura cijene komunalnih proizvoda i usluga)

- (1) Cijena komunalnih proizvoda i usluga mora obezbijediti nivo proste reprodukcije i obavezno sadrži:
 - a) pokriće materijalnih i ostalih troškova;
 - b) troškove tekućeg i investicionog održavanja i funkcionisanja komunalnog sistema na koji se odnosi;
 - c) amortizaciju, koja se sastoji iz amortizacije stalnih sredstava davaoca komunalne usluge i amortizacije stalnih infrastrukturnih sistema, odnosno dobara u općoj upotrebi;
 - d) zakonske i ugovorne obaveze;
 - e) otplate kredita;
 - f) sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju radnika (zaposlenih);
 - g) sredstava akumulacije;
 - h) sredstava rezervi u skladu sa zakonskim propisima;
 - i) sredstava za nužnu rekonstrukciju i modernizaciju postojećih kapaciteta, objekata i uređaja.
- (2) U skladu sa planovima prostornog razvoja i planovima razvoja općine, općina može odlučiti da cijena komunalnih proizvoda i usluga sadrži i sredstva za proširenu reprodukciju.
- (3) Sredstva za proširenu reprodukciju utvrđuju se u procentu od cijene komunalnih proizvoda i usluga koja važi za programom utvrđeni period, a koriste se strogo namjenski.

Član 36.
(Obaveza vlasnika u slučaju prometa nekretnina i registracije vozila)

- (1) Obaveznik plaćanja cijene komunalne usluge za pruženu uslugu je vlasnik nekretnine ili korisnik kada je to vlasnik ugovorom ovjerenim od nadležne poreske uprave prenio na korisnika.
- (2) Kupovina nekretnina, odnosno prijenos vlasništva nekretnine se ne može ostvariti bez prethodno izmirenih obaveza komunalnih usluga koje je napravio prodavač, odnosno vlasnik nekretnine.

(3) Registracija svih vrsta vozila ne može se ostvariti kod Policijske uprave Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona bez prethodno izmirenih komunalnih obaveza, minimalno do posljednja tri mjeseca ili sporazumom o izmirenju obaveza između davaoca i korisnika komunalnih usluga.

(4) Davaoci komunalnih usluga dužni su subjektima iz stava (2) i (3) ovog člana, svakog mjeseca dostavljati spisak lica koji nisu izmirili komunalne obaveze.

Član 37.

(Finansiranje građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture)

(1) Građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture finansira se iz:

- a) naknada koje se naplaćuju iz osnova propisa o prostornom uređenju i građevinskom zemljištu;
- b) budžeta općine i kantona;
- c) donacija;
- d) drugih izvora utvrđenih posebnim propisima;

(2) Nabavka stalnih sredstava davaoca komunalnih usluga za obavljanje komunalnih djelatnosti finansira se iz:

- a) cijene komunalne usluge (iz segmenta individualne i zajedničke komunalne potrošnje);
- b) budžeta općine;
- c) donacija;
- d) drugih izvora utvrđenih posebnim propisima.

(3) Ukoliko davalac komunalne usluge prestane obavljati komunalne djelatnosti, nabavljena stalna sredstva bit će vraćena u vlasništvo subjektu koji ih je finansirao i data na korištenje novom davaocu komunalne usluge.

Član 38.

(Obaveza priključenja na komunalnu infrastrukturu)

Vlasnik građevine dužan je priključiti svoju građevinu na komunalnu infrastrukturu pod uslovima utvrđenim propisima koji regulišu oblast prostornog uređenja i građenja, kao i drugim propisima, odnosno prema odlukama općine koje pobliže definišu tu komunalnu djelatnost, pod uslovom da postoji kapacitet određenog komunalnog proizvoda i usluge za priključenje novih korisnika koji neće ugroziti postojeće korisnike.

Član 39.

(Troškovi priključenja na komunalnu infrastrukturu)

(1) Vlasnik građevine plaća troškove priključenja na komunalnu infrastrukturu davaocu komunalne usluge koji izvodi priključenje građevine.

(2) U troškove iz stava (1) ovog člana uključena je i vrijednost mjernog instrumenta, odnosno vrijednost centralnog mjerača za objekte kolektivnog stanovanja, koji se unosi u stalna sredstva davoca komunalne usluge.

Član 40. (Mjerni uređaji)

- (1) Pojedinačni mjerni uređaj za stambenu jedinicu u okviru stambenog objekta kolektivnog stanovanja spada u opremu stambene jedinice, a njegovu prvu nabavku, ugradnju, troškove ekspolotacije i funkcionisanje snosi vlasnik stambene jedinice.
- (2) Vlasnik stambene jedinice iz stava (1) ovog člana, prilikom nabavke, ugradnje, eksploatacije i funkcionisanja mjernog uređaja dužan je da se pridržava tehničkih normativa i standarda i uputstava davaoca komunalne usluge.
- (3) Vlasnik stambene jedinice, u okviru stambenog objekta, održavanje mjernog instrumenta potrošnje iz stava (1) ovog člana povjerava davaocu komunalne usluge.

Član 41. (Obaveza ugradnje pojedinačnih mjernih uređaja)

- (1) Investitor je dužan da, prilikom izgradnje novih objekata kolektivnog stanovanja i drugih objekata sa više funkcionalnih cjelina ili jedinica, za svaku stambenu ili drugu jedinicu obezbijedi odvojeni priključak na komunalnu mrežu.
- (2) Ukoliko investitor ne postupi u skladu sa stavom (1) ovog člana davalac komunalne usluge nije dužan izvršiti priključak novog objekta kolektivnog stanovanja.
- (3) Vlasnici stambenih jedinica u postojećim objektima kolektivnog stanovanja i drugih objekata sa više funkcionalnih cjelina ili jedinica obavezni su da ugrade pojedinačne mjerne uređaje za stambenu jedinicu, ukoliko to dozvoljavaju tehničke mogućnosti, a iste utvrđuje nadležni općinski organ za stambene poslove.
- (4) Rok za ugradnju pojedinačnih mjernih uređaja je tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

POGLAVLJE V. KOMUNALNA NAKNADA

Član 42. (Komunalna naknada)

- (1) Komunalna naknada je prihod budžeta općine namijenjen za finansiranje obavljanja komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje iz člana 4. stav (2) ovog Zakona.

(2) Komunalna naknada se plaća za korištenje objekata i uređaja i pružanje usluga iz komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje.

Član 43.
(Obveznici plaćanja komunalne naknade)

(1) Obveznici plaćanja komunalne naknade su fizička i pravna lica vlasnici, odnosno korisnici:

- a) stambenog prostora;
- b) poslovnog prostora;
- c) proizvodnog prostora;
- d) garažnog i drugog pomoćnog prostora;
- e) otvorenog prostora koji se koristi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti.

(2) Komunalna naknada se plaća za nekretnine iz stava (1) ovog člana u naseljenim mjestima na području općine koja su opremljena sa objektima i uređajima zajedničke komunalne potrošnje i na kojima se obavlja najmanje jedna komunalna djelatnost zajedničke komunalne potrošnje, u skladu sa Programom obavljanja komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje.

Član 44.
(Osnov za utvrđivanje komunalne naknade)

(1) Osnov za utvrđivanje komunalne naknade je površina, i to:

- a) za stambeni, poslovni, garažni i drugi pomoći prostor korisna površina prostora izražena u jedinici mjere (m^2);
- b) za građevinsko zemljište koje se koristi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti stvarna površina građevinskog zemljišta koje se koristi izražena u jedinici mjere (m^2);
- c) za neizgrađeno građevinsko zemljište stvarna površina građevinskog zemljišta izražena u jedinici mjere (m^2).

(2) Pod korisnom površinom prostora iz stava (1) tačka a. ovog člana podrazumijeva se zbir podnih površina svih etaža određenog prostora.

Član 45.
(Mjerila za utvrđivanje visine komunalne naknade)

(1) Mjerila za utvrđivanje visine komunalne naknade su:

- a) lokacija nekretnine iz člana 43. stav (1) ovog Zakona, odnosno zona u kojoj se nekretnina nalazi;
- b) namjena prostora i vrsta djelatnosti nekretnina iz člana 43. stav (1) ovog Zakona.

(2) Prema položaju i pogodnosti lokacije u odnosu na nivo opremljenosti komunalnim objektima i uređajima zajedničke komunalne potrošnje i obim i kvalitet obavljanja komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje područje općine dijeli se na određeni broj zona.

(3) Pripadnost zonama iz stava (2) ovog člana i namjeni prostora i vrsti djelatnosti iz stava (1) tačka b. ovog člana izražava se u koeficijentima.

Član 46.
(Način obračuna komunalne naknade)

(1) Obračun komunalne naknade (KN) vrši se množenjem:

- a) površinom (P) prostora, odnosno zemljišta iz člana 43. stav (1) ovog Zakona;
- b) koeficijenta zone (Kz) u kojoj se nekretnina nalazi;
- c) koeficijenta namjene (Kn) nekretnine;
- d) vrijednosti obračunske jedinice – boda (VB) iskazane u konvertibilnim markama (KM) po 1 m² površine nekretnine.

(2) Visina komunalne naknade utvrđuje se u mjesecnom iznosu.

Član 47.
(Određivanje obračunske jedinice – boda)

(1) Vrijednost obračunske jedinice – boda (B) za obračun komunalne naknade određuje odlukom općinsko vijeće do kraja tekuće za slijedeću kalendarsku godinu.

(2) Osnov za utvrđivanje vrijednosti boda iz stava (1) ovog člana je Program iz člana 31. stav (4) ovog Zakona.

(3) Ako općinsko vijeće ne utvrdi vrijednost boda iz stava (1) ovog člana do kraja godine, u slijedećoj kalendarskoj godini vrijednost boda se ne mijenja, do donošenja odluke općinskog vijeća o utvrđivanju nove vrijednosti boda za tu godinu.

Član 48.
(Odluka o komunalnoj naknadi)

(1) Općinsko vijeće svojom odlukom u skladu sa odredbama ovog Zakona, uvodi obavezu plaćanja komunalne naknade za korištenje objekata, uređaja i usluga iz komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje.

(2) Odlukom općinskog vijeća iz stava (1) ovog člana, kojom se uvodi obaveza plaćanja komunalne naknade utvrđuju se:

- a) obveznici plaćanja komunalne naknade;
- b) osnovi i mjerila za utvrđivanje visine komunalne naknade;
- c) naseljena mjesta na području općine u kojima se naplaćuje komunalna naknada;

- d) broj i granice zona za obračun komunalne naknade;
- e) koeficijenti zona (Kz) za pojedine zone;
- f) koeficijent namjene za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti;
- g) način obračuna komunalne naknade;
- h) način i rokove plaćanja komunalne naknade;
- i) vođenje evidencije obveznika plaćanja komunalne naknade;
- j) oslobođanje od obaveze plaćanja komunalne naknade;
- k) izvore sredstava iz kojih će se podmiriti iznos komunalne naknade u slučaju potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade;
- l) namjena i način korištenja sredstava komunalne naknade;
- m) druga pitanja od značaja za provođenje odluke o komunalnoj naknadi.

Član 49.

(Utvrđivanje obaveze plaćanja, visine i načina plaćanja komunalne naknade)

- (1) Obaveza plaćanja, visina i način plaćanja komunalne naknade za svakog pojedinog obveznika utvrđuje se rješenjem općinskog organa uprave nadležnog za komunalne poslove.
- (2) Izdavanje rješenja iz stava (1) ovog člana općina može povjeriti drugom pravnom licu.

Član 50.

(Žalba na rješenje o komunalnoj naknadi)

Žalbu na rješenje iz člana 49. stav (1) ovog Zakona, u drugom stepenu rješava nadležno ministarstvo za komunalne poslove Unsko – sanskog kantona.

Član 51.

(Evidencija obveznika plaćanja komunalne naknade)

- (1) Evidenciju obveznika plaćanja komunalne naknade ustrojava i vodi općinski organ uprave nadležan za komunalne poslove ili lice iz člana 49. stav (2) ovog Zakona.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži:
 - a) podatke o fizičkom, odnosno pravnom licu obvezniku plaćanja komunalne naknade;
 - b) podatke o nekretninama, prostorima i zemljištu, koji su osnov za plaćanje komunalne naknade;
 - c) pripadnost određenoj zoni;
 - d) namjenu i vrstu djelatnosti poslovnog prostora;
 - e) druge podatke bitne za utvrđivanje obaveze praćenja komunalne naknade, utvrđivanje visine komunalne naknade, oslobođanje ili prestanak obaveze plaćanja komunalne naknade

(3) Obveznik plaćanja komunalne naknade iz člana 43. stav (1) ovog Zakona dužan je u roku od 15 dana od dana nastanka obaveze plaćanja komunalne naknade ili promjene lica obveznika plaćanja komunalne naknade istu prijaviti općinskom organu uprave iz stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE VI. PROGRAMIRANJE I PLANIRANJE OBAVLJANJA I RAZVOJA KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Član 52.

(Politika razvoja komunalnih djelatnosti)

Planskim dokumentima iz oblasti komunalnih djelatnosti utvrđuje se politika razvoja komunalnih djelatnosti i obezbjeđuju uslovi za organizovano obavljanje komunalnih djelatnosti na području Kantona, odnosno općina.

Član 53.

(Strategija razvoja komunalnih djelatnosti Kantona)

- (1) Politika razvoja, upravljanja i obavljanja komunalnih djelatnosti na području Kantona utvrđuje se Strategijom razvoja komunalnih djelatnosti koju donosi Kanton.
- (2) Strategija iz stava (1) ovog člana donosi se na period od 10 godina.
- (3) Prva strategija razvoja komunalnih djelatnosti za područje Kantona donijeće se do kraja 2011. godine.
- (4) Strategija iz stava (1) člana mora biti usklađena sa Strategijom ekonomskog razvoja Kantona i kantonalnim planovima ekonomskog razvoja.

Član 54.

(Općinska strategija razvoja komunalnih djelatnosti)

- (1) Politika razvoja, upravljanja i obavljanja komunalnih djelatnosti na području općine utvrđuje se strategijom razvoja komunalnih djelatnosti koju donosi općina.
- (2) Strategija iz stava (1) ovog člana donosi se na period od 10 godina.
- (3) Prva strategija razvoja komunalnih djelatnosti za područje općina donijeće se 6 mjeseci nakon donošenja strategije Kantona.
- (4) Strategija iz stava (1) ovog člana mora biti usaglašena sa Strategijom razvoja komunalnih djelatnosti Kantona, strategijom ekonomskog razvoja općine i općinskim planovima ekonomskog razvoja.

Član 55.
(Planski dokumenti)

- (1) Obavljanje i razvoj komunalnih djelatnosti na području općine vrši se na osnovu sljedećih planskih dokumenata:
 - a) srednjoročni program razvoja i obavljanja komunalnih djelatnosti;
 - b) godišnji programi obavljanja komunalnih djelatnosti;
 - c) godišnji programi izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture.
- (2) Planske dokumente iz prethodnog stava ovog člana donosi općina i isti moraju biti usaglašeni sa općinskom strategijom razvoja komunalnih djelatnosti i općinskim planovima ekonomskog razvoja, kao i sa dokumentima prostornog uređenja.
- (3) Srednjoročni programi donose se za period do 5 godina.
- (4) Godišnji programi donose se do kraja tekuće za narednu godinu.

Član 56.
(Planovi poslovanja davaoca komunalnih usluga)

- (1) Pravni subjekti, odnosno davaoci komunalnih usluga, iz člana 11. ovog Zakona kojima je općina povjerila obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti donose godišnje planove poslovanja, u okviru kojih se planira razvoj i obavljanje povjerenih komunalnih djelatnosti.
- (2) Općina daje saglasnost na planove poslovanja iz stava (1) ovog člana, u dijelu koji se odnosi na povjerene komunalne djelatnosti.

POGLAVLJE VII. ODREDBE O POJEDINIM KOMUNALNIM DJELATNOSTIMA

Član 57.
(Općinski propisi o obavljanju komunalnih djelatnosti)

- (1) Općina svojim propisima bliže reguliše obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti.
- (2) Komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje regulišu se posebnim općinskim odlukama za svaku komunalnu djelatnost.
- (3) Komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje čije se obavljanje odnosi na komunalni red, odnosno javne površine bliže se regulišu općinskom odlukom o komunalnom redu.

Član 58.
(Općinski propisi o komunalnim djelatnostima individualne komunalne potrošnje)

- (1) Posebnim općinskim odlukama reguliše se obavljanje sljedećih komunalnih djelatnosti individualne komunalne potrošnje:

- a) snabdijevanje pitkom vodom;
- b) odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda;
- c) snabdijevanje topotnom energijom;
- d) sakupljanje i tretiranje komunalnog otpada;
- e) odlaganje komunalnog otpada;
- f) pogrebna djelatnost;
- g) dimnjačarska djelatnost;
- h) djelatnost javnih parking prostora i javnih garaža.

(2) Općina može posebnom odlukom regulisati obavljanje i ostalih komunalnih djelatnosti iz člana 4. stav (1) ovog Zakona u zavisnosti o stanju u obavljanju pojedinih komunalnih djelatnosti.

Član 59.

(Sadržaj općinskog propisa o obavljanju pojedinih djelatnosti individualne komunalne potrošnje)

(1) Općinskim odlukama iz člana 58. stav (1) ovog Zakona naročito se uređuju:

- a) vrste objekata i uređaja kojim se obezbjeđuje obavljanje određene komunalne djelatnosti;
- b) uslovi i način obavljanja komunalne djelatnosti;
- c) izgradnja komunalnih objekata i uređaja;
- d) upravljanje komunalnim objektima i uređajima;
- e) korištenje komunalnih objekata i uređaja;
- f) održavanje komunalnih objekata i uređaja;
- g) mjere zaštite komunalnih objekata i uređaja;
- h) uslovi i način opskrbe korisnika komunalnom uslugom;
- i) uslovi i način priključenja korisnika na objekte i uređaje komunalne infrastrukture;
- j) međusobni odnosi davaoca i korisnika komunalne usluge;
- k) način obračuna i plaćanja naknade za dobijenu (isporučenu) komunalnu uslugu;
- l) način postupanja i ovlaštenja općine u obavljanju komunalnih djelatnosti;
- m) uskraćivanje komunalne usluge;
- n) nadzor nad provođenjem općinske odluke;
- o) kaznene odredbe za nepoštivanje odluke.

(2) Općina može odlukom iz stava (1) ovog člana regulisati i druga pitanja vezana za obavljanje određene komunalne djelatnosti, zavisno od stanja u obavljanju komunalnih djelatnosti na području općine.

(3) Općinska odluka iz stava (1) ovog člana kojom se reguliše obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti za koje postoji posebni zakonski propisi mora biti usklađena sa tim zakonskim propisima.

Član 60.

(Snabdijevanje pitkom vodom putem mjesnih vodovoda, javnih bunara i javnih česmi)

- (1) Snabdijevanje pitkom vodom putem mjesnih vodovoda, javnih bunara i javnih česmi reguliše se jedinstvenom odlukom o snabdijevanju pitkom vodom.
- (2) Izuzetno od odredaba stava (1) ovog člana, u općini sa veoma izraženom problematikom mjesnih vodovoda, općina može posebnom odlukom urediti izgradnju, korištenje, zaštitu, održavanje i upravljanje mjesnim vodovodima, javnim bunarima i javnim česmama.
- (3) Općina je dužna preuzeti na upravljanje i održavanje mjesne vodovode, javne bunare i javne česme u roku od pet godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 61.

(Odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda)

- (1) Općinska odluka o odvođenju i prečišćavanju otpadnih voda tretira, po pravilu, odvođenje otpadnih voda putem separatnog kanalizacionog sistema odvođenja otpadnih voda.
- (2) U slučaju da se odvođenje otpadnih voda vrši mješovitim kanalizacionim sistemom, odnosno da se otpadne vode istim kanalizacionim sistemom odvode zajedno sa atmosferskim vodama, odlukom o odvođenju i prečišćavanju otpadnih voda mora se regulisati i postupanje sa atmosferskim vodama.

Član 62.

(Zbrinjavanje otpada)

Zbrinjavanje otpada, odnosno obavljanje komunalne djelatnosti skupljanja i tretiranja komunalnog otpada i komunalne djelatnosti odlaganja komunalnog otpada općina reguliše jednom odlukom.

Član 63.

(Pogrebna djelatnost)

Pored sadržaja iz člana 59. ovog Zakona općinskom odlukom o obavljanju pogrebne djelatnosti propisuje se: način i uslovi uređivanja i održavanja grobalja u upotrebi, uslovi za ustupanje i naknadu za korištenje grobnihi mjesta, uslovi za podizanje grobničica, uslovi za postavljanje nadgrobnih spomenika i upisa određenih podataka na tim spomenicima, prenos posmrtnih ostataka do groblja i uslove kada se sahranjivanje može vršiti van groblja u upotrebi, postupak odobravanja postavljanja, uklanjanja, odnosno zamjenu nadgrobnih spomenika i nadgrobnih znakova, izgradnja i korištenje mrtvačnica, izgradnja, korištenje i upravljanje objektima za vršenje vjerskih obreda i dr.

Član 64.
(Priključenje na objekte i uređaje komunalne infrastrukture)

- (1) Izuzetno od odredaba člana 59. stav (1) ovog Zakona općina može posebnim propisom utvrditi uslove i način priključenja na objekte i uređaje komunalne infrastrukture u komunalnim djelatnostima:
- a) snabdijevanje pitkom vodom;
 - b) odvodnje otpadnih (i oborinskih) voda;
 - c) snabdijevanje toplotnom energijom.
- (2) Općinskim propisom iz stava (1) ovog člana utvrđuje se :
- a) postupak priključenja;
 - b) tehničko - tehnološki uslovi za priključenje;
 - c) rokovi za pojedine priključke;
 - d) naknada za priključenje;
 - e) način plaćanja naknade za priključke;
 - f) nadzor nad provođenjem propisa;
 - g) kaznene odredbe za nepoštivanje propisa.

Član 65.
**(Općinski propisi kojima se regulišu komunalne djelatnosti
zajedničke komunalne potrošnje)**

- (1) Obavljanje komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje iz člana 4. stav (2) ovog Zakona općina detaljnije reguliše odlukom o komunalnom redu.
- (2) Izuzetno od odredaba stava (1) ovog člana općina može posebnim odlukama regulisati obavljanje sljedećih komunalnih djelatnosti:
- a) odvođenje atmosferskih i drugih voda sa javnih površina;
 - b) održavanje javnih (zelenih) površina;
 - c) upravljanje objektima i uređajima javne rasvjete;
 - d) održavanje objekata i uređaja javne urbane opreme.
- (3) Općinskim odlukama iz stava (2) ovog člana naročito se propisuje:
- a) vrste objekata i uređaja koji spadaju u komunalnu djelatnost iz stava (2) ovog člana;
 - b) uslovi i način obavljanja komunalnih djelatnosti;
 - c) uslovi i mjere za izgradnju, korištenje, održavanje i čuvanje komunalnih objekata i uređaja;
 - d) obaveze davaoca i korisnika komunalne usluge;
 - e) obaveze i ovlašćenja općine u obavljanju komunalnih djelatnosti;
 - f) nadzor nad provođenjem općinske odluke;
 - g) kaznene odredbe za nepoštivanje odredaba odluka.

POGLAVLJE VIII. KOMUNALNI RED

Član 66. (Definicija komunalnog reda)

Komunalni red podrazumijeva skup svih ponašanja i aktivnosti u cilju pravilnog uređenja, održavanja, korištenja, zaštite i očuvanja javnih površina.

Član 67. (Odluka o komunalnom redu)

- (1) Općina je obavezna donijeti odluku o komunalnom redu.
- (2) Odlukom o komunalnom redu propisuju se naročito odredbe o:
 - a) uređenju naselja;
 - b) održavanju čistoće i čuvanju javnih površina;
 - c) korištenju javnih površina;
 - d) skupljanju, odvozu i postupanju sa skupljenim komunalnim otpadom;
 - e) uklanjanju snijega i leda;
 - f) uklanjanju protupravno postavljenih predmeta;
 - g) postavljanju i održavanju urbane opreme na javnim površinama;
 - h) mјere za provođenje komunalnog reda;
 - i) rad komunalnih redara;
 - j) kaznene odredbe.
- (3) Odluka o komunalnom redu može sadržavati i druge odredbe o uređenju naselja, zavisno od specifičnosti izgradnje i uređenja pojedine općine.

Član 68. (Komunalni redari)

- (1) Poslove komunalne kontrole nad provođenjem komunalnog reda propisanog odredbama ovog Zakona, podzakonskim propisima i aktima donesenim na osnovu ovog Zakona i odredbama općinske Odluke o komunalnom redu iz člana 67. ovog Zakona vrše komunalni redari (u daljem tekstu: redari).
- (2) Redari su organizirani u okviru organizacione jedinice općinske uprave u kojoj su, prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji organa uprave, organizirani i komunalni inspektorji.

Član 69. (Status redara)

- (1) Redari su namještenici.

(2) Redari samostalno vrše poslove komunalne kontrole i pomažu komunalnim inspektorima u vršenju poslova inspekcijskog nadzora nad provođenjem komunalnog reda propisanog odredbama ovog Zakona, podzakonskim propisima i aktima donesenim na osnovu ovog Zakona.

(3) Redari imaju iskaznicu, kojom dokazuju svoje službeno svojstvo, identitet i ovlaštenja predviđena ovim Zakonom, podzakonskim propisima i aktima donesenim na osnovu ovog Zakona.

Član 70.

(Predmet komunalne kontrole od strane redara)

(1) Redari vrše poslove komunalne kontrole nad:

- a) uređenjem naselja;
- b) održavanjem čistoće i čuvanja javnih površina;
- c) korištenjem javnih površina;
- d) skupljanjem, odvozom i postupanjem sa skupljenim komunalnim otpadom;
- e) uklanjanjem snijega i leda;
- f) uklanjanjem protupravno postavljenih predmeta;
- g) postavljanjem i održavanjem urbane opreme na javnim površinama;
- h) ostalim oblastima i radnjama propisanim općinskom Odlukom o komunalnom redu.

Član 71.

(Ovlaštenja redara)

(1) U vršenju komunalne kontrole nad provođenjem komunalnog reda redari imaju pravo i obavezu da:

- a) vrše kontrolu nad provođenjem komunalnog reda kod svih lica koji su prema odredbama općinske Odluke o komunalnom redu odgovorni za stanje i održavanje komunalnog reda na javnim površinama;
- b) pregledaju opće i pojedinačne akte i drugu dokumentaciju, koja se odnosi na vršenje komunalne kontrole iz člana 70. ovog Zakona;
- c) utvrđuju identitet lica, kao i druge činjenice i okolnosti od značaja za vršenje kontrole;
- d) saslušavaju i uzimaju izjave od odgovornih i drugih lica;
- e) uzimaju u postupak prijave i zahtjeve građana i pravnih lica, te o postupanju sa njima obavještavaju podnosioce prijava i zahtjeva;
- f) upozoravaju gradane i pravna lica na ponašanje propisano odredbama općinske Odluke o komunalnom redu;
- g) obavještavaju komunalnog inspektora o slučajevima nepoštivanja i neizvršavanja odredaba općinske Odluke o komunalnom redu;

- h) preduzimaju druge mjere i radnje za koje su ovlašteni odredbama ovog Zakona, podzakonskim propisima i aktima donesenim na osnovu ovog Zakona.
- (2) Općinskom Odlukom o komunalnom redu mogu se utvrditi i druga ovlaštenja redara u vršenju komunalne kontrole nad provođenjem komunalnog reda.

Član 72. (Postupanje redara u vršenju komunalne kontrole)

- (1.) U vršenju komunalne kontrole redari kontrolisu stanje komunalnog reda i utvrđuju slučajeve nepoštivanja i neizvršavanja odredaba općinske Odluke o komunalnom redu.
- (2.) Kada redari u vršenju komunalne kontrole utvrde slučaj povrede, odnosno nepoštivanja i neizvršavanja odredaba općinske Odluke o komunalnom redu, obavezni su sačinjiti zapisnik o zatečenom stanju, te isti dostaviti inspektoru sa prijedlogom mjera.
- (3.) Jedan primjerak zapisnika iz prethodnog stava dostavlja se licu počiniocu povrede odredaba općinske Odluke o komunalnom redu.
- (4.) Redari prate izvršenje naloženih mjera i radnji od strane inspektora i o tom pregledu sačinjavaju kontrolni zapisnik.
- (5.) Ukoliko subjekt nadzora nije izvršio naređenu obavezu, komunalni redar dostavlja zapisnik o kontroli komunalnog nadzora komunalnom inspektoru.
- (6.) Zapisnik o kontroli komunalnog nadzora koji je obavio komunalni redar i dostavio komunalnom inspektoru, ima svojstvo prijave na osnovu koje komunalni inspektor dalje obavlja po službenoj dužnosti inspekcijski nadzor.

Član 73. (Evidencija o izvršenoj komunalnoj kontroli)

- (1) O izvršenoj komunalnoj kontroli redari vode evidenciju.
- (2) Način vođenja evidencije utvrdit će Kantonalni ministar ministarstva iz oblasti komunalnih djelatnosti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

POGLAVLJE IX. NADZOR

Član 74. (Nadzor)

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona vrši ministarstvo nadležno za komunalne poslove Kantona.

Član 75.
(Inspeksijski nadzor)

- (1) Inspeksijski nadzor nad provođenjem odredaba ovog Zakona, drugih propisa i općih akata iz oblasti komunalnih djelatnosti vrše općinska i kantonalna inspekcija, svaka u okviru svoje nadležnosti.
- (2) Inspeksijski nadzor nad poslovima koji su u nadležnosti Kantona obavlja komunalna inspekcija organizirana unutar Kantonalne uprave za inspeksijske poslove.
- (3) Inspeksijski nadzor nad vršenjem poslova koji su u nadležnosti općine obavlja općinski komunalni inspektor.
- (4) Općinskom komunalnom inspektoru u vršenju inspeksijskog nadzora nad provođenjem ovog Zakona, drugih propisa i općih akata iz oblasti komunalnih djelatnosti koje se odnose na komunalni red pomaže komunalni redar.

Član 76.
(Obavljanje poslova od strane inspektora)

- (1.) U vršenju inspeksijskog nadzora kantonalni komunalni inspektor:
 - a.) Obavlja poslove iz oblasti komunalnih djelatnosti utvrđenih u članu 10. stav (1) ovog Zakona;
 - b.) sarađuje sa općinskom inspekcijom i pruža stručnu pomoć u svim pitanjima od zajedničkog interesa;
 - c.) vrši nadzor nad radom općinske inspekcije.
- (2) Za poslove iz oblasti komunalnih djelatnosti utvrđenih u članu 4. i 67. ovog Zakona inspeksijski nadzor vrši općinski komunalni inspektor.

Član 77.
(Inspektor)

- (1) Inspektor je državni službenik sa posebnim ovlaštenjima.
- (2) Inspektor ima iskaznicu kojom dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet i ovlaštenja predviđena zakonom.

Član 78.
(Ovlaštenja inspektora)

- (1.) U vršenju inspeksijskog nadzora inspektor je ovlašten:
 - a.) kontrolisati da li se komunalna djelatnost obavlja na način utvrđen Zakonom i propisom donesenim na osnovu zakona;

- b.) kontrolisati stanje komunalnih objekata;
- c.) kontrolisti da li se komunalne usluge pružaju u skladu sa utvrđenim uslovima;
- d.) naređiti da se utvrđeni nedostatci i nepravilnosti otklone na način i u roku kako je određeno Zakonom i propisom donesenim na osnovu Zakona;
- e.) zabraniti preduzimanje radnji za koje smatra da su u suprotnosti sa zakonom ili drugim propisom nad čijim sprovođenjem vrši nadzor;
- f.) naredi preduzimanje odgovarajućih radnji koje je subjekt nadzora po zakonu ili propisu donesenom na osnovu zakona bio dužan preuzeti;
- g.) izdati prekršajni nalog i izreći kaznu;
- h.) pokrenuti prekršajni postupak;
- i.) preuzeti i druge upravne mjere i radnje za koje je ovlašten zakonom i drugim propisom.

Član 79. (Poduzimanje upravnih mjera)

- (1.) Inspektor rješenjem naređuje izvršenje određenih mjera i radnji, određuje rok za njihovo izvršenje u skladu sa ovim Zakonom i posebnim propisima.
- (2.) Žalba protiv rješenja inspektora ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 80. (Uslovi za postavljanje komunalnog inspektora i redara)

- (1) Za komunalnog inspektora iz člana 75. ovog Zakona, može biti postavljeno lice koje pored općih uslova propisanih zakonom ispunjava i posebne uslove: da ima odgovarajuću visoku školsku spremu, položen stručni upravni ispit predviđen za državne službenike, odnosno položen ispit općeg znanja predviđen za državne službenike organa uprave u Federaciji, ili javni ispit predviđen za državne službenike institucija Bosne i Hercegovine i i najmanje tri godine radnog staža nakon završene visoke školske spreme.
- (2) Za komunalnog redara može biti postavljeno lice koje pored općih uslova propisanih zakonom ispunjava i posebne uslove: da ima odgovarajuću višu školsku spremu, položen stručni upravni ispit i jednu godinu dana radnog staža.

Član 81. (Nadležni organi za rješavanje po žalbama)

- (1) Žalbu protiv rješenja i zaključka o dozvoli izvršenja kantonalnog komunalnog inspektora, u drugom stepenu rješava direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.
- (2) Žalbu protiv rješenja i zaključka o dozvoli izvršenja općinskog komunalnog inspektora donesenih na osnovu kantonalnih propisa, u drugom stepenu rješava kantonalni komunalni inspektor organiziran unutar Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

(3) Žalbu protiv rješenja i zaključka o dozvoli izvršenja komunalnog inspektora, kada postupa po općinskim propisima, rješava organ određen propisom općine.

Član 82.
(Primjena Zakona o upravnom postupku)

Zakon o upravnom postupku primjenjuje se u obavljanju inspekcijskog nadzora i kontrole od strane redara.

POGLAVLJE X. KAZNENE ODREDBE

Član 83.
(Prekršaji)

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj davalac komunalne usluge:

- a) ako u sredstvima javnog informisanja ili na drugi pogodan način blagovremeno ne obavijesti korisnike komunalnih usluga o planiranim ili očekivanim smetnjama i prekidima koji mogu nastati u pružanju komunalnih usluga (član 28.);
 - b) ako se ne pridržava obaveza utvrđenih u članu 29. stav (1) ovog Zakona;
 - c) ako uskrati komunalnu uslugu korisniku izuzev slučajeva utvrđenih u članu 27. stav (1) Zakona;
 - d) ako po prestanku razloga za uskraćivanje komunalne usluge ne nastavi pružanje komunalne usluge u roku utvrđenom u članu 27. stav (3) Zakona;
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice davaoca komunalne usluge novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice, davalac komunalne usluge, novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 KM.

Član 84.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj davalac komunalne usluge ako se ne pridržava odredaba utvrđenih u članu 7. ovog Zakona.

- (2) Za prekršaj iz stav (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice davaoca komunalne usluge novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 KM.

Član 85.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj općinski organ uprave nadležan za komunalne poslove ako se ne pridržava odredaba utvrđenih u članu 29. stav (2) ovog Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stav (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice općinskog organa uprave nadležnog za komunalne poslove novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 KM.

Član 86.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj davalac komunalne usluge i upravitelj zgrade i pravno lice korisnik komunalne usluge ako:
- a) se ne pridržava odredaba utvrđenih u članu 25. ovog Zakona;
 - b) se ne pridržava odredaba utvrđenih u članu 47. ovog Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice davaoca komunalne usluge, upravitelja zgrade i pravnog lica korisnika komunalne usluge novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice korisnik komunalne usluge novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 KM.

Član 87.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice kao korisnik komunalne usluge ako:
- a) izvrši neovlašteno priključenje na komunalnu infrastrukturu (član 27. stav (1) tačka a);
 - b) neovlašteno interveniše na komunalnoj infrastrukturi (član 27. stav (1) tačka g);
 - c) neovlašteno koristi komunalne usluge (član 27. stav (1) tačka i);
 - d) svojim radnjama onemogući nesmetano korištenje komunalne usluge u zgradi (član 27. stav (1) tačka e);
 - e) spriječi davaocu komunalne usluge da interveniše na komunalnoj infrastrukturi i postrojenjima i time ugrozi korištenje komunalne usluge ostalim korisnicima (član 27. stav (1) tačka d);
 - f) spriječi ulazak radi pregleda zajedničkih i unutrašnjih instalacija ovlaštenom predstavniku davaoca komunalnih usluga, upravitelju zgrade, odnosno nadležnom inspektoru (član 27. stav (1) tačka h);
 - g) ošteće, odnosno uništava stalna sredstva, postrojenja i drugu komunalnu opremu i na taj način nepovoljno utiče na normalno pružanje komunalnih usluga ostalim korisnicima, odnosno na sam kvalitet tih usluga (član 27. stav (1) tačka d) i e);
 - h) ne izvrši prijavu i odjavu svih promjena u utvrđenom roku (član 26. stav (1) .

- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice pravnog lica novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice korisnik komunalne usluge novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 KM.

Član 88.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice kao korisnik komunalne naknade ako u utvrđenom roku ne prijavi općinskom organu uprave nadležnom za komunalne poslove obavezu plaćanja komunalne naknade ili promjenu lica obveznika plaćanja komunalne naknade (član 51. stav (3)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice pravnog lica novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.
- 3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 KM.

Član 89.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 8.000,00 KM kazniće se pravno lice:
- a) ako redaru ne daje tražene podatke, ne dostavi na uvid isprave potrebne za vršenje kontrole ili ne dostavi tražene podatke u ostavljenom roku (član 73. stav (1) tačka b);
 - b) ne izvrši mjere i radnje naložene od strane redara ili izvrši radnje koje je redar zabranio (član 73. stav (1) tačka a);
 - c) u ostavljenom roku ne obavijesti redara u vezi izvršenja naloženih mjera (član 80. stav (1)).
- 2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice pravnog lica novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.
- 3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 KM.

POGLAVLJE XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 90.

(Rokovi za donošenje općinskih propisa)

Općine su dužne najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, uskladiti svoje postojeće propise iz oblasti komunalnih djelatnosti sa odredbama ovog Zakona.

Općine će najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propise čija je obaveza utvrđena ovim Zakonom.

Član 91.
(Prestanak primjene zakona)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona, na području Kantona prestaje primjena Zakona o komunalnim djelatnostima („Službeni list SRBiH“, broj: 20/90), Zakona o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Unsko – sanskog kantona“, broj 8/05) i Zakona o komunalnim redarima („Službeni glasnik Unsko – sanskog kantona“, broj 8/05).
- (2) Provedbeni propisi doneseni na osnovu Zakona iz stava (1) ovog člana primjenjivat će se ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona do donošenja provedbenih propisa na temelju ovog Zakona.

Član 92.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u „Službenom glasniku Unsko – sanskog kantona.

Broj 01-02-1-30/11
16. marta 2011. godine
B i h a c

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
mr. sci. Husein Rošić